

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
I. CAPACITATEA ORGANIZAȚIONALĂ ȘI DE PLANIFICARE STRATEGICĂ				
I.1 Disponibilitatea cadrului regulatoriu la nivel local / actelor interne	4	4	4	<p>RU: Secretarul Consiliului Local este responsabil de cadrul regulator la nivel local. Pentru asistență în respectarea cadrului legal este contractat un jurist din exterior. Secretarul participă la instruire, seminare, alte activități de consolidare a capacităților organizate de Cancelaria de Stat, Programul Comunitatea Mea. Secretarul permanent studiază cadrul normativ cu privire la organizarea și funcționarea administrației publice locale. Urmărește ca actele administrative interne să fie în conformitate cu cadrul normativ național. Este necesitate de organizare instruirei despre cadrul normativ actualizat.</p> <p>SP: Cadrul regulatoriu există și corespunde tuturor cerințelor legale. Cadrul regulatoriu intern nu prevede asigurarea egalității de gen și combaterea discriminării. Primăria se conduce de următoarele prevederi legale: Legea privind administrația publică locală, nr. 436 din 28.12.2006, cu modificările ulterioare Legea privind descentralizarea administrative, nr. 435 din 28.12.2006, cu modificările ulterioare Legea privind statutul alesului local, nr.768 din 02.02.2000, cu modificările ulterioare Legea privind transparența în procesul decizional, nr.239 din 13.11.2008, cu modificările ulterioare Legea cu privire la actele normative, nr.100 din 22.12.2017, cu modificările ulterioare Legea cu privire la registre, nr.71 din 22.03.2007, cu modificările ulterioare Hotărârea Guvernului pentru aprobarea regulamentelor cu privire la Registrul de stat al actelor locale, nr. 672 din 28.08.2017 Legea pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind constituirea și funcționarea consiliilor locale și raionale, nr. 457 din 14.11.2003, cu modificările ulterioare Legea privind protecția datelor cu caracter personal, nr. 133 din 08.07.2011, cu modificările ulterioare Sunt elaborate și aprobate următoarele acte regulatorii la nivel local: Deciziile Consiliului Local și Dispozițiile Primarului sunt postate în Registrul Actelor Locale https://actelocale.gov.md/ A fost implementată sistema circuitului/ schimbului de documente electronice (cererile, petițiile, etc. sunt scanate și incluse în sistem) – fiecare utilizator având acces personalizat.</p> <p>FET: Primăria dispune de echipament standard. Toate deciziile Consiliului Local și Dispozițiile Primarului sunt plasate pe www.actelocale.gov.md</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
I.2 Strategia de dezvoltare socio-economică a localității / Planul Strategic	3	4	4	<p>RU: Responsabil de elaborarea, implementarea și monitorizarea documentelor de planificare strategică este primarul localității. Primarul/primara cunoaște metodologia de planificare strategică. Personalul primăriei a fost implicat în procesul de planificare strategică în cadrul grupurilor sectoriale; a participat la instruirii privind procesul de planificare strategică. Comisia pentru implementarea strategiei este constituită din reprezentanți ai APL și actori comunitari.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea cu privire la actele normative, nr.100 din 22.12.2017, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, nr.386 din 17.06.2020 <p>Strategia de Dezvoltare Socio-Economică a or.Telenești pe perioada 2020-2025, aprobată prin Decizia Consiliului local nr.2/1 din 18.07.2020 Strategia pune în valoare punctele forte ale orașului care se bazează pe potențialul socio-uman, dezvoltarea economiei locale, a serviciilor publice, a instituțiilor infrastructurii sociale și de afaceri precum și pe capacitatea autorităților publice locale și structurilor societății civile privind asumarea responsabilității pentru procesul de dezvoltare locală. Acest document a servit drept bază pentru elaborarea PRU, și anume la analiza situației existente în or. Telensti. Strategia conține un capitol privind Monitorizarea și Evaluarea, acest mecanism nu este aplicat în practică.</p> <p>FET: Primăria dispune de echipament standard. Planul strategic este plasat pe pagina WEB oficială a primăriei și pus la dispoziția părților interesate.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
I.3 Documentația de urbanism și amenajare a teritoriului	4	4	4	<p>RU: Responsabil de monitorizarea respectării principiile de urbanism și amenajării teritoriului este primarul și arhitector pe o normă de 0,5. este responsabil de eliberarea Certificatelor de Urbanism și Autorizațiilor de Construcții. Competențe profesionale suficiente în domeniu.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, nr. 835 din 17.05.1996, cu modificările ulterioare - Codul subsolului, nr. 3 din 02.02.2009, cu modificările ulterioare - Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, nr. 163 din 09.07.2010, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului despre aprobarea Regulamentului-cadru privind activitatea organelor locale de arhitectură și urbanism, nr. 499 din 30.05.2000, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la activitatea arhitecturală, nr. 1350 din 02.11.2000, cu modificările ulterioare - Legea privind ocrotirea monumentelor, nr.1530 din 22.06.1993, cu modificările ulterioare - Legea privind calitatea în construcții, nr.721 din 02.02.1996, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, nr.63 din 01.03.2019 <p>Primăria are un plan de urbanism cuprinzător și oficial aprobat prin decizia consiliului în 2019 care include planificare urbană zonală și reguli de urbanism local, care se aplică cu regularitate și care reflectă necesitățile și realitățile comunității. sunt necesare avizele instituțiilor de profil pentru eliberarea certificatului de urbanism. „Programul de revitalizare urbană” a orașului Telenești în cadrul Proiectului „Revitalizarea ca oportunitate pentru activizarea socio-economică a zonelor degradate din orașele moldovenești”. Experții din Polonia de comun cu grupul de lucru au identificat problemele orașului în domeniul social, economic, spațial-funcțional și de mediu. În cadrul atelierului de lucru „Delimitarea zonelor degradate și desemnarea zonei de revitalizare urbană” de către participanți au fost desemnate 2 cele mai degradabile zone din oraș, zona din regiunea ”Școlii profesionale” și Zona din ”Dealul Mare”.</p> <p>FET: Există și funcționează echipamentul necesar pentru utilizarea PUG. PUG este plasat pe pagina web pentru a fi disponibil cetățenilor și potențialilor investitori.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
I.4 Planul de Investiții Capitale	3	3	3	<p>RU: Atribuțiile privind planificarea investițiilor capitale sunt realizate de primar, viceprimar al orașului și contabil-șef. Este nevoie de suport/consultanță pentru instruire și asistență în elaborarea acestui document (etapele, metodologia etc).</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, nr. 181 din 25.07.2014, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la finanțele publice locale, nr. 397 din 16.10.2003, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de elaborare, încheiere și monitorizare a implementării acordurilor de investiții cu privire la proiectele investiționale strategice, nr. 274 din 29.05.2019 - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice, nr. 684 din 29.09.2022 - Ordinul Ministrului Finanțelor cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind managementul proiectelor de investiții capitale, nr.185 din 03.11.2015 - Ordinul Ministrului Finanțelor cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, nr.209 din 24.12.2015, cu modificările ulterioare - NCM (Normativ în Construcții Moldova) L.01.07-2005. Regulament privind fundamentarea proiectelor investiționale în construcții <p>Planul de Investiții Capitale este inclus în planul strategic, care este realist, legat de procesul bugetar și este disponibil publicului. Este elaborat un plan de investiții anual. Există interes pentru crearea unui Plan de Investiții Capitale separat. Au fost efectuate instruirii online în domeniul investițiilor capitale. Constrângeri în elaborarea acestui document - sursele financiare foarte modeste pentru acoperirea obiectivelor.</p> <p>FET: Echipamentele existente sunt suficiente pentru a monitoriza implementarea PIC. Toate deciziile privind procesul investițional sunt publice, plasate în Registrul de stat al actelor locale. PIC și gradul de realizare al proiectelor de investiții capitale nu sunt monitorizat electronic. Primăria dispune de echipament standard. Se aplică Programul I C.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
I.5 Planul Financiar Multianual (pe termen mediu și lung)	3	3	3	<p>RU: Responsabil pentru planificare este Economistul – angajată recent. Este necesară consolidarea capacităților de planificare multianuală conform metodologiilor internaționale.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordinul Ministrului Finanțelor cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, nr.209 din 24.12.2015 - Legea cu privire la finanțele publice locale, nr. 397 din 16.10.2003, cu modificările ulterioare <p>Primăria elaborează bugetele pentru 3 ani în conformitate cu instrucțiunile Ministerului de Finanțe. Nu există Plan Financiar Multianual. Este posibilă îmbunătățirea practicilor de planificare multianuală în conformitate cu metodologiile internaționale. Personalul a fost documentat / informat în planificarea financiară multianuală (PFMA).</p> <p>FET: Primăria dispune de echipament suficient. Se utilizează softurile aprobate din partea MinFin: IC Contabilitate, SIMF, se utilizează Microsoft Excel. Este nevoie de soft/ automatizare pentru planificarea multianuală (3-5 ani).</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
1.6 Planificarea Dezvoltării Economice Locale	4	4	3	<p>RU: Responsabil pentru planificarea dezvoltării economice locale este primarul și viceprimarul localității. Există capacitatea și experiență parțială de elaborare a DEL, însă sunt necesare instruirii adiționale în domeniu.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea cu privire la parteneriatul public-privat, nr. 179 din 10.07.2008, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile standard și condițiile generale de selectare a partenerului privat, nr.476 din 04.07.2012, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, nr.246 din 22.11.2017, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, nr. 121 din 05.07.2018 - Lege cu privire la parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare, nr.226 din 01.11.2018, cu modificările ulterioare - Lege cu privire la parcurile industriale, nr.182 din 15.07.2010, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului privind aprobarea Regulamentului privind modul de elaborare, încheiere și monitorizare a implementării acordurilor de investiții cu privire la proiectele investiționale strategice, nr.274 din 29.05.2019 - Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului national pentru dezvoltare regională și locală, nr.152 din 09.03.2022 - Codul civil al Republicii Moldova, nr.1107 din 06.06.2002, cu modificările ulterioare - Legea apiculturii, nr. 70 din 30.03.2006 - Legea cu privire la grupurile de acțiune locală, nr.50 din 09.04.2021 <p>APL dispune de un Planul de Dezvoltarea Economică Locală a orașului Telenești,2019-2020, dar și în cadrul planului strategic este obiectivul Dezvoltare economică.</p> <p>Oferta investițională urmează a fi promovată în cadrul forumurilor investiționale. Platformă Industrială Multifuncțională, prin intermediul căreia potențialilor investitori le sunt propuse (în condiții privilegiate) terenuri și asistență tehnică pentru amplasarea de noi entități economice în domeniul industrial și logistic. Oferta Investițională a orașului Telenești (elaborată în parteneriat cu Programul USAID "Comunitatea Mea" Programul Comunitatea Mea)</p> <p>FET: Dotarea tehnică este suficientă, echipamentele și resursele. Este necesar a elaborarea un sistem de monitorizare a procesului de dezvoltare economică.</p>
2. CAPACITATEA DE FURNIZARE A SERVICIILOR PUBLICE				
SERVICII DE UTILITATE PUBLICĂ				

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
2.1 Serviciul de aprovizionare cu apă	4	4	4	<p>RU: A. Serviciile de alimentare cu apă și amenajare sunt prestate prin intermediul Întreprinderii Municipale. Activitatea ÎM este monitorizată direct de Consiliul orășnesc. Este nevoie de creat Grupul de lucru în cadrul Consiliului orășnesc, responsabil de monitorizarea, evaluarea și control a activității economico-financiare a ÎM "Apă Canal Telenești". Sunt puțini specialiști (montori) din cauza salariului redus și întârzierilor de plată a salariului, Care au avut loc în trecut.</p> <p>SP: Întreprinderea Municipală se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea privind calitatea apei potabile, nr. 182 din 19.12.2019 - Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, nr. 303 din 13.12.2013 - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale, nr. 950 din 25.11.2013 - Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, nr. 1402 din 24.10.2002, cu modificări ulterioare <p>FET: Echipamentu este modern, dar rămâne a fi necesar dotarea serviciului cu echipament specializat. Este nevoie de tehnică specializată pentru depistrea conexiunilor ilegale. Dispun de 2 tractoare cu remorcă.</p>
2.2 Serviciul de canalizare	3	3	3	<p>RU: Serviciile de alimentare cu apă și amenajare sunt prestate prin intermediul Întreprinderii Municipale. Activitatea ÎM este monitorizată direct de Consiliul orășnesc.</p> <p>SP: Întreprinderea Municipală se conduce de următoarele prevederi legale: Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale, nr. 950 din 25.11.2013</p> <p>Proiectul „Extinderea rețelelor de canalizare din or.Telenești și satul Mihalașa”, proiect înaintat de primăria orașului Telenești în cadrul Programului Național „Satul European” cu un buget de peste 9 milioane 800 mii lei, finanțat din Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală.</p> <p>FET: Echipamentu este modern, dar rămâne a fi necesar dotarea serviciului cu echipament specializat.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCȚII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
2.3 Managementul deșeurilor solide	3	4	3	<p>RU: Întreprinderea Municipală “Serviciul de Salubritate Telenești” gestionează acest serviciu. Există suficient personal. Întreprinderea nu înregistrează pierderi și nu este subvenționată de Primărie. Serviciul e prestat calitativ.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, nr. 1402 din 24.10.2002 - Legea privind protecția mediului înconjurător, nr. 1515 din 16.06.1993, cu modificările ulterioare - Legea privind plata pentru poluarea mediului, nr.1540 din 25.02.1998, cu modificările ulterioare - Legea privind deșeurile, nr. 209 din 29 iulie 2016, cu modificările ulterioare - Codul Contravențional al Republicii Moldova, nr. 218 din 24.10.2008, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Managementul deșeurilor”, nr. 682 din 11.07.2018 - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, nr. 212 din 07.03.2018 <p>Întreprinderea Municipală are contracte cu persoanele fizice și juridice, iar tarifele sunt stabilite de către Consiliul Local. Plățile sunt încasate atât la sediul Întreprinderii, cât și la poșta și băncile din localitate, pot fi achitate și în format online. Acest punct se află pe teritoriul primăriei. Dacă aveți o cantitate mai mare de deșeuri sau mai voluminoase, vă adresați la Serviciul de salubritate: tel.(0258) 22963 sau la primărie pentru informație. În plus, Fundația”Eco Save” este disponibilă să colecteze de la populație și deșeurile de mari dimensiuni (monitoare, televizoare, frigidere, mașini de spălat, etc.) care ulterior vor fi transmise la reciclare.Taxa pentru salubritate acoperă anual pînă la 25 la sută din cheltuielile pentru serviciile de amenajare, salubritate și evacuare a deșeurilor, celelalte 75 la sută fiind acoperite din alte venituri din Bugetul orașenesc.</p> <p>Au fost organizate audieri publice a Planului de Adaptare a Schimbărilor Climatice a orașului Telenești pentru anii 2022-2025. Obiectivul planului este de a asigura o vulnerabilitate redusă și o rezistență îmbunătățită la nivel subnațional prin integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în planificarea dezvoltării locale.Proiectul „Spre o gestionare intercomunală, eficace și durabilă a deșeurilor în zona Central - Estică a R.Moldova”, care se înscrie în cadrul de cooperare descentralizată moldo-franceză dintre Întreprinderea « Savoie Dechets » Franța și 5 primării din raionul Telenești (Telenești, Verejeni, Bănești, Ratuș și Chițcanii Vechi) s-a finalizat. De comun cu Fundația ”EcoSave” s-au creat puncte de colectare a deșeurilor de echipamente electrice, electronice și electrocasnice. Aceste Puncte de colectare au fost echipate cu containere pentru stocarea deșeurilor electrice și electronice de dimensiuni mici (becuri, acumulatori, baterii uzate, telefoane, fierbătoare electrice, etc.)</p> <p>FET: Primăria dispune de echipament standard.Sunt necesare instalare camere de supraveghere la poligonul temporar depozitare a deșeurilor. Există tomberoane suficiente pentru asigurarea funcționării serviciului în sectrul blocurilor locative. Deșeurile menajere sunt colectate în tomberoane și pubele, și sunt evacuate conform unui orar prestabilit. Depus un proiect pentru selectarea deșeurilor. Se dorește crearea unei Asociații intercomunitare, sunt probleme la organizare datorită cadrului juridic. Întreprinderea dispune de autospeciale, iar platforma de gunoiste corespunde cerințelor ecologice. Sticlele din plastic sunt colectate separat, care, sunt compresate și comercializate, dar prețul acestora este mic. Întreprinderea Municipală deservește și comunități vecine, de unde evacuează deșeurile. Prevăzută procurarea unui tocător și a unui tractor.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
2.4 Serviciul de transport public local	3	3	3	<p>RU: Responsabil de monitorizarea prestării serviciului de colectarea și managementul deșeurilor solide este primarul</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cod transporturilor rutiere, nr. 150 din 17.07.2014, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, nr. 235 din 20.07.2006, cu modificările ulterioare - Legea privind siguranța traficului rutier, nr. 131 din 07.06.2007, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea și utilizarea autorizațiilor de transporturi rutiere, nr. 257 din 28.04.2017, cu modificările ulterioare <p>Există transport public pentru localitățile ce sunt în componența Primăriei, ce îl gestionează un operator privat, a cărui stare nu este bună. Ridicarea pretului la combustibil ruta Telenesti - Mihalăși a pierdut agentul economic. Transport pentru eleve.</p> <p>FET: Echipament tehnic specializat insuficient pentru asigurarea serviciilor.</p>
2.5 Întreținerea drumurilor locale	4	3	3	<p>RU: Responsabil de monitorizarea prestării serviciului este primarul.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea drumurilor, nr. 509 din 22.06.1995, cu modificările ulterioare - Legea fondului rutier, nr. 720 din 02.02.1996, cu modificările ulterioare <p>A fost aprobată lista drumurilor și străzilor pentru reparație în anul 2023. S-au făcut lucrări de reparație a drumurilor din Fondul Rutier. Bugetul participativ, au venit cu propunere de reparare a unor stradele.</p> <p>FET: Echipament tehnic specializat insuficient pentru asigurarea serviciilor.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
2.6 Iluminatul public stradal	4	4	4	<p>RU: Responsabil de monitorizarea prestării serviciului este primarul.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea cu privire la energetică, nr. 1525 din 19.02.1998, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la energia electrică, nr. 107 din 27.05.2016, cu modificările ulterioare - Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind aprobarea documentului normativ-tehnic în domeniul energiei NEI-01:2019 „Norme de exploatare a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici”, nr. 393 din 01.11.2019 <p>Prin Decizia nr. 2/16 din 13.04.2023 Consiliul Raional Telenești a aprobat alocarea sumei de 1 044 463 MDL pentru co-finanțarea Proiectului - Pilot „Promovarea reducerii dependenței energetice prin instalarea sistemelor fotovoltaice (PV) la 5 instituții publice din or. Telenești”, realizat cu suportul AO Fondul de Inovatii Sociale din Moldova ONG, donatori străini GEF/SGP/PNUD Moldova și Rotary Club Düsseldorf-Pempelfort, District 1870, din Germania. Nivelul de asigurare cu iluminat public - 100%. Către sfârșitul lui Sept. 2023 urmează a fi conectate la rețea sistemele PV de la 5 instituții publice (Gimnaziu, Muzeu, Liceu, Spital, Gradinița) cu puterea cumulativă de 135 kW. Toate străzile sunt iluminate, iar cheltuielile sunt acoperite din veniturile proprii. Iluminatul public se extinde (trecerea la eficiența energetică) din bugetul local. 600.000lei anual pentru iluminatul public. Au fost organizate lucrări de reparație a echipamentului electric și defrișare și tăiere a crengilor, care vor fi efectuate de Premier Energy Distribution S.</p> <p>FET: Echipament tehnic specializat insuficient pentru asigurarea serviciilor.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
2.7 Gestiunea spațiilor verzi și întreținerea cimitirelor	4	4	3	<p>RU: Responsabil de monitorizarea prestării serviciului este primarul. ComunitateaMea a organizat un atelier pe subiectul managementului spațiilor verzi. Pe agenda evenimentului s-au regăsit discuții despre procedurile și reglementările locale în managementul spațiilor verzi, impactul evenimentelor de mediu în gestionarea spațiilor verzi, dar și principalele probleme apărute în procesul de gestionare a acestora.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea privind protecția mediului înconjurător, nr. 1515 din 16.06.1993, cu modificările ulterioare - Codul silvic al Republicii Moldova, nr. 887 din 21.06.1996, cu modificările ulterioare - Legea privind evaluarea impactului asupra mediului, nr. 86 din 29.05.2014, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, nr. 591 din 23.09.1999, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului cu privire la procedura unică de ținere a evidenței spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale, nr. 676 din 11.07.2000, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind accesul publicului la informația de mediu, nr. 1467 din 30.12.2016, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului despre aprobarea Regulamentului cu privire la cimitire, nr. 1072 din 22.10.1998, cu modificările ulterioare <p>Se fac campanii de ecologizare a localității, a râului din apropierea satului. Salubritatea de primăvară a localității. Elevii și o parte din angajații Școlii profesionale Telenești au plantat peste 90 de arbori specia plop, donați primăriei orașului Telenești de Fondul Ecologic. Mulțumim tuturor celor implicați. Se organizează anual evenimente sanitare și de înverzire a teritoriului cu participarea sectorului public, privat, a cetățenilor. Este necesar de angajat un muncitor pentru amenajarea cimitirului, un teren de joacă și un centru multifuncțional pentru copii. Elevii Liceului Teoretic "Lucian Blaga" s-au implicat activ în procesul de amenajare și înverzire a teritoriului primăriei, plantând peste 80 de nuci, donați primăriei orașului Telenești de Fondul Ecologic.</p> <p>Înverzire a plaiului, în cadrul căreia s-au plantat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 231 de tufari veșnic verzi de specia cimșir; - 100 puiți de plop; - 20 puiți de nuc; - 20 puiți de tei. <p>Arborii și tufarii au fost plantați în parcurile din oraș, pe teritoriul spitalului raional și a Centrului de Sănătate Publică, pe teritoriul stației de ieșire și a stației de pompare și în fața primăriei.</p> <p>Au participat activ la această acțiune lucrătorii primăriei orașului, consiliului raional, spitalului raional, Centrul de Sănătate Publică, serviciul de Statistică, Î.M DP „ Apă- Canal” și Serviciul de amenajare.</p> <p>Serviciul de amenajare și înverzire a primăriei orașului Telenești - dotat cu un tractor de marca MTZ 820, cu remorcă de 6 tone și lamă pentru deszăpezire pentru perioada de iarnă. Achiziția dată a fost posibilă grație participării primăriei orașului la concursul lansat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare cu proiectul "Achiziționarea unui tractor cu remorcă și echipamentul necesar pentru deszăpezire și întreținerea spațiilor verzi. Suma totală a proiectului a fost de 775 000 lei, dintre care 155 000 lei au fost alocați din bugetul primăriei orașului Telenești și 620 000 lei subvenția Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.</p> <p>FET: Primăria dispune de echipament standard. Sunt organizate consultări publice privind identificarea sectoarelor de drum ce necesită a fi reparate, cu asigurarea contribuției din partea cetățenilor</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
SERVICII SOCIALE				
2.8 Educația timpurie	4	4	4	<p>RU: Responsabil de managementul instituției publice este directorul institutiei. Detine instruirele necesare în domeniu</p> <p>SP: Directorul institutiei se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Codul Educației al Republicii Moldova, nr. 152 din 17.07.2014, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Centrului Comunitar de Dezvoltare Timpurie a Copiilor de 3-(6)7 ani, nr. 567 din 10.09.2009, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar pentru instituțiile de educație timpurie, nr. 1211 din 04.11.2016, cu modificările ulterioare <p>Instituțiile preșcolare conlucrează cu Primaria in procesul de planificare bugetară, realizarea investițiilor curente, asigurarea procesului educational. Grădinița asigură locuri pentru toți copiii. Asigurat cu personal. 38 de educători din Grădinița Andrieș or. Telenești, care au contribuit cu 9500 MDL la proiectul de instalare a sistemelor fotovoltaice la 5 instituții publice din oraș.</p>
2.9 Cultura, sportul și tineretul (case de cultură, biblioteci publice, muzee etc.)	3	3	3	<p>RU: Responsabil de monitorizarea serviciului este primarul. Există suficient personal în acest domeniu, dar un punct slab este domeniul culturii ce se află în managementul Primăriei, unde personalul este în vârstă și nu face față cerințelor.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea culturii, nr. 413 din 27.05.1999, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la biblioteca, nr. 160 din 20.07.2017, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la tineret, nr. 215 din 29.07.2016, cu modificările ulterioare - Lege voluntariatului, nr. 121 din 18.06.2010, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, nr. 967 din 09.08.2016, cu modificările ulterioare - ORDIN cu privire la Regulamentul privind acordarea distincțiilor și premiilor naționale pentru dezvoltarea sectorului de tineret, nr.T/571/A din 22.10.2015 - ORDIN cu privire la aprobarea Regulamentului de activitate al colectivelor artistice de amatori, nr. 136 din 15.06.2012, cu modificările ulterioare <p>Ziua Sportului sărbătorită la Telenești cu participarea persoanelor de diferite vârste la competițiile desfășurate, cu menționarea echipelor și finaliștilor la competiții cu diplome și premii bănești din parte APL Telenești, cu condiții de relaxare și joacă pentru copii. Mulțumim tuturor care s-au implicat în organizarea și desfășurarea competițiilor antrenorilor și profesorilor de la Școala Sportivă și de la instituțiile școlare din Telenești, Clubului sportiv Olimpys, dansatorilor de dans modern de la Centrul de creație Telenești, Centrului de Cultură Telenești Inspectoratului de poliție Telenești.</p> <p>În cadrul evenimentului consacrat Zilei Internaționale a Familiei, organizat la Biblioteca Publică "Vasile Alecsandri", au fost menționate cuplurile care au marcat jubileul de 50 ani de la căsătorie</p> <p>FET: Echipament standard pentru realizarea activităților.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
2.10. Servicii de asistență socială comunitară	3	3	3	<p>RU: Responsabil de monitorizarea serviciului este primarul, asistent personali pentru asistența la domiciliu și lucrători sociali.</p> <p>SP: Serviciul se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea asistenței sociale, nr. 547 din 25.12.2003, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la serviciile sociale, nr. 123 din 18.06.2010, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la ajutorul social, nr. 133 din 13.06.2008, cu modificările ulterioare - Legea privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, nr. 241 din 20.10.2005, cu modificările ulterioare - Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, nr.60 din 30.03.2012, cu modificările ulterioare - Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, nr.140 din 14.06.2013, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, nr. 45 din 01.03.2007, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la adaptarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție nr. 297 din 24.02.1999, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la asigurarea egalității, nr. 121 din 25.05.2012, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale și la statutul juridic al organizațiilor lor, nr. 382 din 19.07.2001, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, nr. 5 din 09.02.2006, cu modificările ulterioare - Ordinul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei cu privire la aprobarea Nomenclatorului Serviciilor Sociale, nr. 353 din 15. 12.2011. A crescut ajutorul social. Pe teritoriul comunității se află și un centru comunitar finanțat la nivel raional, unde sunt cazați tinerii și copii în situații de risc și din familii defavorizate din raionul Telenești. Doi asitenți sociali (coopereaza cu primaria) Pachete sociale, vizite la domiciliu permanent . <p>FET: Sunt asigurate conditiile standarde pentru desfășurarea activităților a tuturor instituțiilor sociale.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
2.11 SERVICII ADMINISTRATIVE (autorizații, certificate și alte documente aferente)	4	4	3	<p>RU: Atribuțiile de eliberare a certificatelor cum ar fi: certificat de urbanism, notificari pentru activitatea de comerț, adeverințe/certificate despre componenta familiei, lipsa datoriei, etc, sunt repartizate între funcționarii primăriei potrivit competențelor. Angajații beneficiază de instruire.</p> <p>SP: Pentru asigurarea prestării serviciilor administrative Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Codul Codul Administrativ al Republicii Moldova, nr. 116 din 19.07.2018, cu modificările ulterioare - Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, nr. 160 din 22.07.2011, cu modificările ulterioare - Legea privind accesul la informație, nr. 982 din 11.05.2000, cu modificările ulterioare - Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind înregistrarea gospodăriilor țărănești (de fermier), nr. 182 din 24.03.1999, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului-tip cu privire la înregistrarea și evidența vehiculelor cu tracțiune animală și modificărilor și completărilor ce se operează în anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 mai 2009, nr. 1074 din 30.12.2013 - Codul Civil al Republicii Moldova, nr. 1107 din 06.06.2002, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a registrelor contractelor de arendă, nr.228 din 24.04.2019 <p>Lista serviciilor si tarifele sunt aprobata de Consiliul local, sunt plasate pe panoul informativ si site https://www.primariatelenesti.md/. Tarifele pentru serv administra sunt conform regulamentul pentru servicii prestate. Angajații primăriei cunosc procedura pentru lucru cu petițiile. Se recomandă de a fi plasat pe pagina web compartimentul petiții online.</p> <p>FET: Sunt solicitate diferite certificate/ adeverințe. Petițiile sunt acceptate pe suport de hîrtie sau electronic (pe email sau rețele de socializare, Viber) în limba de stat și rusă.</p>
3. CAPACITATEA DE MANAGEMENT FINANCIAR				

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCȚII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
3.1 Bugetarea și managementul financiar	4	4	4	<p>RU: Responsabil contabil sef. Au fost realizate instruirii din partea #ProgramuluiComunitateaMea cu referire la Bugetarea participativă.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, nr. 181 din 25.07.2014, cu modificările ulterioare - Ordin Ministrului Finanțelor cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, nr. 209 din 24.12.2015 - Ordin Ministrului Finanțelor privind Clasificația bugetară, nr. 208 din 24.12.2015 - Legea finanțelor publice locale, nr. 397 din 16.10.2003, cu modificările ulterioare - Legea privind controlul financiar public intern, nr. 229 din 23.09.2010, cu modificările ulterioare - Ordin cu privire la aprobarea Regulamentului privind autoevaluarea, raportarea sistemului de control intern managerial și emiterea Declarației de răspundere managerială, nr. 4 din 09.01.2019 - Legea contabilității, nr. 113 din 27.04.2007, cu modificările ulterioare - Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, nr. 270 din 23.11.2018, cu modificările ulterioare <p>Sunt aplicate metodologiile unice pe țară; necesitate în stabilirea reglementărilor/procedurilor interne privind bugetarea și managementul financiar: este aprobat calendarul bugetar intern, nu este inițiată organizarea și implementarea sistemului de control intern managerial.</p> <p>S-a lucrat și s-a ajuns la crearea potențialului privind prezentarea informației bugetare pe înțelesul cetățenilor/consilierilor (prezentarea grafică). Procesul de bugetare este unul participativ, cu participarea conducătorilor instituțiilor din subordine la stabilirea necesităților; necesită totuși implicare mai activă a acestora la elaborarea și raportarea părții non-financiare a bugetului (performanța bugetară).</p> <p>Autoritățile locale au organizat audieri publice privind proiectul bugetului pentru anul 2023. La eveniment s-au discutat despre veniturile și cheltuielile localității, au fost menționate unele provocări ale bugetului pentru anul 2023.</p> <p>Programului "Bugetul Inițiativelor Civice" în or. Telenești pentru 2024. Urmează elaborarea Regulamentului de bugetare participativă și multă comunicare cu aleșii locali pentru a le explica necesitatea instituirii acestui mecanism în oraș și prioritățile de finanțare, etapele de aplicare și evaluare a proiectelor, precum și mobilizarea comunității participantei susțin ideea de bugetare participativă în oraș și vor să se implice pentru promovarea acesteia.</p> <p>FET: Se utilizează sistemul informațional în managementul financiar (SIMF, inclusiv GAB); IC Contabilitate. Al doilea contabil necesită formarea și dezvoltarea abilităților în utilizarea funcționalităților sistemului informațional SIMF și în utilizarea MS Excel.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
3.2 Administrarea patrimoniului public	2	2	2	<p>RU: loc vacant persoană pentru inventarierea patrimoniului public în scopurile îmbunătățirii evidenței contabile. Evidența contractelor de arendă și de comodat este în responsabilitatea Contabilului șef și a inginerului cadastral. Totuși este necesar de numit o persoană responsabilă exclusiv de managementul activelor publice și elaborarea/ implementarea Planului de gestionare a activelor publice Instruirea și asistența tehnică oferită în domeniul gestionării Patrimoniului Public de către reprezentantul Programul Comunitatea Mea.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, nr.121 din 04.05.2007 - Legea privind proprietatea publică a unităților administrative-teritoriale, nr 523 din 16.07.1999, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, nr. 440 din 27.04.1995, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la pășunat și cosit, nr. 667 din 23.07.2010, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului cu privire la Registrul patrimoniului public, nr. 675 din 06.06.2008 - Legea cu privire la delimitarea proprietății publice,nr.29 din 05.04.2018, cu modificările ulterioare <p>Există registru pe hârtie pentru gestionarea patrimoniul public și in format electronic în programul Excel. Hotarirea de guvern permite sa delimiteze individual terenurile publice. A fost petrecută a procedură de licitație. Evaluarea masivă realizată cu erori. Problema delimitării/evaluării patrimoniului din extravilan. Este contractată o companie pentru lucrările de inventariere a intravilanului. Nu sunt bunuri publice locale – clădiri - nevalorificate; sunt inițiative privind clădiri nefolosite (fosta școală profesională), care ar putea fi bază pentru extinderea spațiilor liceului din localitate. A fost inițiată procedura de delimitare masivă. APL implementează proiectul ASP de delimitare/ inventariere, care este cu întârziere. Există constrângeri în inventarierea anumitor clădiri, cămine condiționate de lipsa resurselor umane și financiare. Unele probleme în gestionarea blocurilor locative care apar datorită lipsei condominiului locativ. Posibil, este nevoie de contractare a unui specialist care va efectua inventarierea respectivă, iar în continuare aceasta activitate să fie preluată de specialitul primăriei.Nu toate bunurile patrimoniului public sunt înregistrate în Banca centrală de date Cadastru. Evidența patrimoniului public se ține într-un Registru public, parțial electronic care nu este însă unul practic și nu sunt incluse informații despre modalitățile și rezultatele utilizării acestui patrimoniu. Este necesară efectuarea inventarierii integrale a patrimoniului public în paralel cu implementarea programului Băncii mondiale privind delimitarea/ înregistrarea terenurilor, clădirilor și includerea întregului patrimoniu public în bilanțul contabil la Mijloace fixe.</p> <p>FET:Echipament standard, a fost procurată imprimantă color petru imprimarea hârtilor. Este acces la programe necesare. Este nevoie de echipament de măsurare special. Este deschidere pentru automatizarea evidenței/ raportării.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCȚII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
3.3 Generarea de venituri proprii și venituri colectate și atragerea surselor de finanțare	3	3	3	<p>RU: Este alocată o unitate de percepător fiscal. Participă, în mare parte, la instruirile organizate de către Serviciul fiscal. Nu este alocat specialist aparte pe atragerea investițiilor, funcția fiind realizată de personalul existent, în echipă.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, nr. 181 din 25.07.2014, cu modificările ulterioare - Codul Fiscal al Republicii Moldova, nr. 1163 din 24.04.1997, cu modificările ulterioare - Legea finanțelor publice locale, nr. 397 din 16.10.2003, cu modificările ulterioare - Codul funciar al Republicii Moldova, nr. 828 din 25.12.1991, cu modificările ulterioare - Legea privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, nr. 149 din 08.06.2006, cu modificările ulterioare - Legea a descentralizării administrative, nr.435 din 28.12.2006, cu modificările ulterioare - Legea privind administrația publică locală, nr. 436 din 28.12.2006, cu modificările ulterioare <p>Rata colectării e de peste 99 la sută. Sunt utilizate metode active de lucru cu contribuabilii, inclusiv în ceea ce privește evitarea înregistrării datoriilor. Comunicarea cu diaspora este prin rețele de socializare (modalitatea banca, mpay). Decedati (nu detinem informație despre rude). Este necesitate în cunoașterea și promovarea metodelor de plată online a impozitelor locale. Se dorește extinderea bazei impozabile pe teritoriul orașului prin dezvoltarea sectorului antreprenorial.</p> <p>FET: Tehnica de calcul este modernă. Se utilizează SIA SCITL pe impozitul funciar, se dublează cu registrele pe hârtie. Notele de plată pe bunurile imobiliare se generează automat. Există experiența de colectare a impozitelor on-line prin intermediul aplicației Mpay. Deciziile cu privire la taxele locale sunt plasate pe pagina WEB a primăriei și pe actelocale.gov.md.</p>
3.4 Implementarea Sistemului de Control Intern Managerial	2	2	2	<p>RU: Responsabil de implementare a SCIM este primarul, care necesită dezvoltarea continuă în domeniu. Programul Comunitatea Mea a oferit instruire și asistență pentru implementarea Controlului Intern Managerial (CIM), inclusiv elaborarea și completarea raportului anual (CIM) și a declarației de răspundere managerială pentru funcționarii primăriei.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea privind controlul financiar public intern, nr. 229 din 23.09.2010, cu modificările ulterioare - Ordinul Ministerului Finanțelor cu privire la aprobarea Standardelor naționale de control intern managerial, nr. 189 din 05.11.2015, cu modificările ulterioare - Ordin cu privire la aprobarea Regulamentului privind autoevaluarea, raportarea sistemului de control intern managerial și emiterea Declarației de răspundere managerială, nr. 4 din 09.01.2019 <p>Primarul inițiază implementarea SCIM, cu emiterea și publicarea Declarației de răspundere managerială și Raportul anual privind controlul intern managerial</p> <p>FET: Sunt asigurate condiții standarde pentru asigurarea implementării SCIM.</p>
4. CAPACITATEA DE LUCRU CU CETĂȚENII. TRANSPARENȚA ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIE				

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCȚII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
4.1 Consultarea și implicarea cetățenilor în procesul decizional	3	4	4	<p>RU: Responsabil de asigurarea procesului de consultarea și implicarea cetățenilor în procesul decizional este secretarul Consiliului Local. Specialist relații cu publicul 0,5. Nu a fost instruit în domeniul comunicării.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea privind transparența în procesul decizional, nr. 239 din 13.11.2008, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, nr.967 din 09.08.2016, cu modificările ulterioare <p>Primăria implică cetățenii la luarea deciziilor prin organizare de consultări publice pentru proiecte cu caracter normativ. Proiectele de decizii sunt plasate pentru informare sunt plasate pe pagina web a primăriei.</p> <p>Centru Informațional pentru comunicarea on-line și off-line între cetățeni și primărie.</p> <p>Este necesar informare de la om la om și cu participarea consilierilor locali asupra propunerilor de decizii locale. Se practică audieri la proiectul bugetului. Sunt utilizate panourile informative.</p> <p>FET: Primăria Telenesti a fost dotată cu echipament audio-video. Acum putem organiza ședințe cu o bună calitate a imaginii proiectate, avem un televizor pe care îl putem deplasa în orice parte a sălii sau în alte săli, avem microfoane ca să fim mai bine auziți, etc.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
4.2 Comunicarea cu cetățenii și alte părți interesate	4	3	4	<p>RU: Responsabil de asigurarea procesului de comunicare cu cetățenilor este primarul și Secretarul Consiliului. Specialist relații cu publicul 0,5. Nu a fost instruit în domeniul comunicării.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea privind accesul la informație, nr. 982 din 11.05.2000, cu modificările ulterioare - Hotărâre de Guvern privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet, nr. 188 din 03.04.2012, cu modificările ulterioare <p>Primăria organizează consultări publice cu cetățenii, audieri publice, focus grupuri, dări de seamă anuale ale primarului față de cetățeni, la a căror organizare se implică toți angajații primăriei. Se discută cu localnicii pentru a afla problemele lor. Ședințele CL se transmit online, pot fi privite de către cetățeni în direct. Există reticența din partea consilierilor privind transmisia ședințelor on-line. Raportul anual privind procesul transparent n-a fost elaborat</p> <p>APL dispune de pagina pe Facebook, panou informativ, site https://primariatelenestii.md, adunări în mahalale. Există Regulamentul privind procedurile de comunicare care necesită actualizare. Primarul localității participă la interviuri organizate de RadioMoldova cu referire la realizările/succesele localității. A fost înaintată propunere privind organizarea întâlnirilor pe 16 sectoare a consilierilor cu cetățeni, pentru a identifica probleme existente în localitate, însă propunerea nu a fost susținută de consilieri. Este necesară elaborarea unei Strategii anuale de comunicare.</p> <p>Asociația Băștinașilor din or. Telenești în cadrul proiectului "Consolidarea capacităților de cooperare ale OSC și APL prin mecanismul de Bugetare Participativă în or. Telenești", a efectuat un sondaj on-line.</p> <p>FET: Sunt multe canale de comunicare cu cetățenii. Primăria depune eforturi în asigurarea transparenței și folosește mai multe canale de comunicare cu cetățenii, inclusiv - întâlniri cu grupuri de cetățeni, consultarea acestora, raport anual, audieri publice etc. Echipament standard pentru desfășurarea activității. Există un contract cu ziarul regional unde sunt publicate unele articole/publicații ce reflectă activitatea primăriei. Este necesar de publicat pe pagina WEB a Raportului anual privind procesul transparent.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
4.3 Implicarea femeilor, tinerilor, minorităților etnice și persoanelor dezavantajate	4	4	3	<p>RU: Responsabil de desfășurarea inițiativelor speciale pentru implicarea grupurilor de minorități etnice, femei, tineret, persoane dezavantajate, persoane cu dizabilități este primarul.</p> <p>SP: Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale și la statutul juridic al organizațiilor lor, nr. 382 din 19.07.2001, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, nr. 5 din 09.02.2006, cu modificările ulterioare - Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, nr. 60 din 30.03.2012, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la tineret, nr. 215 din 29.07.2016, cu modificările ulterioare - Legea privind integrarea strainilor în Republica Moldova, nr. 274 din 27.12.2011, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la drepturile persoanelor aparținând minoritatilor nationale și la statutul juridic al organizațiilor lor, nr.382 din 19.07.2001, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Programului pentru susținerea populației de etnie roma din Republica Moldova pentru anii 2022 – 2025, nr. 576 din 03.08.2022 <p>APL în mod specific intră în contact cu grupurile vulnerabile pentru a asigura participarea lor la audieri publice. Secretarul Consiliului Local lucrează strâns cu ONG-uri pentru a asigura incluziunea grupurilor vulnerabile. ONG de la biblioteca, fundația creștină Titus cele mai active. Asociația Băștinașilor.</p> <p>Rampe de acces sunt instalate în locurile publice conform legislației moldovenești. Este nevoie de dezagregat in comunicate pe pagina WEB și pe rețelele de socializare informația privind numărul de fete (doamne) sau baieti (bărbați) la diverse evenimente.</p> <p>Se recomandă invitarea tinerilor și altor categorii a populației în cadrul diverselor evenimente, audieri publice, etc.Primăria este receptivă la inițiativele grupurilor civice, acordă suportul necesar in soluționarea problemelor abordate și implica grupurile civice în procesul de elaborare si implementare a proiectelor de dezvoltare.</p> <p>FET: Sunt puse la dispoziție echipamente pentru cei care doresc sa organizeze evenimente pentru tineri, persoane dezavantajate și alte grupuri sociale.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
4.4 Colaborarea cu organizațiile societății civile, sectorul privat și grupurile civice	3	3	3	<p>RU: Responsabil de asigurarea colaborării cu ONG-uri și alte organizații locale, inclusiv din sectorul privat este primarul și secretarul Consiliului Local. Se implică activ patru asociații obștești locale. Sunt foarte activi tinerii.</p> <p>SP: Pentru asigurarea colaborării cu ONG-uri și alte organizații locale, inclusiv din sectorul privat, Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea privind administrația publică locală, nr. 436 din 28.12.2006, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la organizațiile necomerciale, nr. 86 din 11.06.2020 <p>Primăria conlucrează cu organizațiile societății civile și cu sectorul privat și este deschis la sugestiile acestora. În mod regulat caută colaborare, suport și îi implică la audieri publice, focus grupuri și alte tipuri de consultări. Primăria este receptivă și deschisă la activități de promovare a intereselor asociațiilor obștești, grupurilor de inițiativă și a sectorului privat Primăria planifică ca va intensifica colaborarea cu sectorul privat pentru a accelera dezvoltarea economică a satului și a valorifica potențialul economic disponibil. Asociația băștinașilor este una din cele mai active asociații locale. Participă la scrierea și atragerea proiectelor. Sunt foarte activi pe pagina de socializare, în atragerea contribuțiilor, plasează activ comunicate pe pagina de socializare <u>Asociația Băștinașilor din orașul Telenești</u>, https://www.facebook.com/asociatiabastinastelenesti. Partipa activ în procesul de aprobare a bugetului. Marea majoritatea locuitorilor nu sunt activi. Primăria conlucrează mai puțin activ cu agenții economici. Asociației "INTERSOS" este un partener, care unește reprezentanți din Italia, Ucraina și alte țări, privitor la situația refugiaților din teritoriu și acordarea ajutorului pentru refugiații din Ucraina, în cadrul unui program finanțat de Uniunea Europeană.</p> <p>FET: Lipsa resurselor umane din primărie, care să asigure interacțiunea, comunicarea și dezvoltarea continuă a parteneriatelor între APL și ONG-uri sau grupuri civice este recompensată prin investițiile în tehnologia informațională și prin activitatea asociațiilor obștești, în mod special a tinerilor.</p>
5. CAPACITATEA DE MANAGEMENT AL PROIECTELOR				

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
5.1. Gestiunea proiectelor și asigurarea durabilității	3	3	3	<p>RU: Secretarul consiliului are experiență mare în atragerea proiectelor de la diferiți donatori. În atragerea fondurilor și proiectelor este implicată și Asociația băștinașilor din comunitate..</p> <p>SP: Pentru asigurarea gestiunii proiectelor și asigurarea durabilității, primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organigrama primăriei - responsabil proiecte / Centrul de management al proiectelor - Hotărârea Guvernului cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe, nr.377 din 25.04.2018, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului national pentru dezvoltare regional și locală, nr.152 din 09.03.2022 - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, nr.901 din 31.12.2015, cu modificările ulterioare - Ordinul MSMPS și CNAM, Regulamentul cu privire la criteriile și modalitatea de selectare și derulare a proiectelor investiționale finanțate din fondul de dezvoltare și modernizare a prestatorilor publici de servicii medicale, nr. 729/495-A din 22.09. 2016 - Hotărârea Guvernului cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, nr.967 din 09.08.2016, cu modificările ulterioare <p>Sunt experiențe de lucru cu proiecte finanțate de donatori. Printre proiectele enumerate în funcțiile prezentate, se regăsesc și o strategie de dezvoltare comunitară pentru cinci ani, unde sunt reflectate cele mai importante obiective ce urmează a fi realizate. Primarul a menționat că acest lucru s-a întâmplat grație implicării sectorului civic, fiind un document „de căpătâi” al Autorităților Publice Locale.</p> <p>FET: Lipsa resurselor umane din primărie, care să asigure interacțiunea, comunicarea și dezvoltarea continua a parteneriatelor între APL și ONG-uri sau grupuri civice este recompensată prin investițiile în tehnologia informațională și prin activitatea asociațiilor obștești, în mod special a tinerilor.</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
5.2 Achizițiile Publice	4	4	4	<p>RU: Responsabil de procedura de achiziții este grupul de lucru pe achiziții publice, președinte fiind primarul. Nu este specialist pe achiziții publice, funcția fiind exercitată de contabilitate. Grupul de lucru constituit prin dispoziția primarului. S-au obținut noi abilități în urma cursurilor</p> <p>SP: Pentru asigurarea procedurii de achiziții publice, Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea privind achizițiile publice, nr. 131 din 03.07.2015, cu modificările ulterioare - Legea privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale, nr. 74 din 21.05.2020, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, nr. 121 din 05.07.2018, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de planificare a contractelor de achiziții publice, nr.1419 din 28.12.2016 - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind realizarea achizițiilor publice prin dialog competitiv, nr. 804 din 10.10.2013 - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică nr. 665 din 27.05.2016 - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind achizițiile publice folosind licitația electronică, nr. 774 din 04.10.2013 - Codul contravențional al Republicii Moldova, nr. 218 din 24.10.2008 - Ordinul Ministrului Economiei cu privire la aprobarea Matricei preliminară de repartitie a riscurilor de proiect, nr.143 din 02.08.2013 <p>Planul de achiziții, rezultatele achizițiilor sunt publicate pe site primăriei și platforma Mtender. Se utilizează metodologiile unice; nu este regulament intern, cu descrierea procedurilor/proceselor interne privind achizițiile publice.</p> <p>FET: Se utilizează sistemul de achiziții electronice Mtender, inclusiv privind achizițiile pe proiecte. Al doilea contabil are cunoștințe privind achizițiile de valoare mică, dar verificarea finală e realizată de contabilul-șef. Se publica pe panourile de informație</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
5.3. Cooperarea intercomunitară	3	3	2	<p>RU: Întreprinderea Municipală Serviciul de Salubritate Telenești deservește și 2 comunități din vecinătate</p> <p>SP: Pentru asigurarea implementării Cooperării Inter-Comunitare, Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea cu privire la asociațiile de dezvoltare intercomunitară, nr.17 din 02.02.2023 - Legea privind dezvoltarea regională în Republica Moldova, nr.438 din 28.12.2006, cu modificările ulterioare - Ordin pentru aprobarea Conceptului de regionalizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și Ghidului privind regionalizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, nr. 122 din 04.12.2015 - Legea cu privire la parteneriatul public-privat, nr. 179 din 10.07.2008, cu modificările ulterioare - Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la grupurile de acțiune locală, nr.50 din 09.04.2021, cu modificările ulterioare <p>Cooperarea intercomunitară este la un nivel incipient de dezvoltare. În proiectul cu salubritatea sunt implicate 5 localități. Serviciul de Salubritate Telenești este dezvoltat în baza unui proiect intercomunitar finanțat de Agenția de Dezvoltare Regională Centru. Stația de Epurare a apelor uzate este prevăzută să funcționeze la nivel intercomunitar, iar localitățile vecine sunt încurajate să se conecteze.</p> <p>FET: Echipament standard pentru desfășurarea activității. A fost procurat un tractor și trei elemente, care permit utilizarea lui în diverse domenii.</p>
5.4. Constituirea parteneriatelor (locale, regionale și internaționale)	3	3	3	<p>RU: Responsabil pentru constituirea parteneriatelor (locale, regionale și internaționale) este primarul localității</p> <p>SP: Pentru asigurarea constituirii parteneriatelor (locale, regionale și internaționale), Primăria se conduce de următoarele prevederi legale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea privind administrația publică locală, nr.436 din 20.12.2008, cu modificările ulterioare - Legea cu privire la parteneriat public-privat, nr.179 din 10.07.2008, cu modificările anterioare - Legea cu privire la asociațiile de dezvoltare intercomunitară, nr.17 din 02.02.2023 - Legea cu privire la grupurile de acțiune locală, nr.50 din 09.04.2021, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale, nr.172 din 16.03.2022 <p>Au fost identificate oportunitățile de constituire a parteneriatelor (locale, regionale și internaționale). Există acorduri de înfrățire cu o comunitate din România și cu alta din Israel.</p> <p>FET: Echipament standard pentru desfășurarea activității.</p>
6. CAPACITATEA DE MANAGEMENT AL RESURSELOR UMANE				

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNȚII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
6.1. Disponibilitatea cadrului regulatoriu privind resursele umane (stat de personal, organigrama, fișe de post)	3	3	3	<p>RU: Responsabil de disponibilitatea cadrului regulatoriu privind resursele umane (stat de personal, organigrama, fișe de post) este primarul și secretarul Consiliului Local.</p> <p>SP: Cadrului regulatoriu privind resursele umane după care se conduce managementul primăriei prevede:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nr. 158 din 04.07.2008 , cu modificările ulterioare - Legea pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, nr. 155 din 21.07.2011, cu modificările ulterioare - Hotărârea Guvernului privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nr. 201 din 11.03.2009, cu modificările ulterioare - Legea privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar, nr. 270 din 2017, cu modificările ulterioare - Legea privind Codul de conduită al funcționarului public, nr.25 din 2008, cu modificările ulterioare - Codul Muncii al Republicii Moldova, nr. 154 din 28.03.2003, cu modificările ulterioare <p>Primăria are o organigramă de bază care necesită a fi actualizată cu definiții relativ adecvate ale responsabilităților și a direcțiilor cheie de responsabilitate. Legătura dintre specialist și funcțiile cheie este clară. Există fișe de post recent actualizate, angajații au copii ale acestora și acces la ele. Fișele de post conțin toate secțiunile cheie, sunt conforme cerințelor Cancelariei de Stat.</p> <p>Este plan anual de activitate a Primăriei.</p> <p>FET: Echipament standard pentru desfășurarea activității. Actele normative aprobate se plasează pe registrul actelor locale (actelocale.gov.md).</p>
6.2. Recrutarea, selectarea, angajarea resurselor umane	3	4	3	<p>RU: Responsabil de asigurarea procesului de Recrutare, Selectare și Angajare este primarul și secretarul Consiliului Local.</p> <p>SP: Cadrului regulatoriu privind resursele umane după care se conduce managementul primăriei prevede: Hotărârea Guvernului privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, anexa nr.1, anexa nr.2, nr. 201 din 11.03.2009, cu modificările ulterioare</p> <p>Sunt mai multe furtii scoase la concurs/ prelungirea concursurilor pentru ocuparea funcțiilor publice vacante.</p> <p>FET: Echipament standard pentru desfășurarea activității. Actele normative aprobate se plasează pe registrul actelor locale (actelocale.gov.md).</p>

TABELUL DE EVALUARE FOCAS TELENEȘTI 2023

FUNCTII	RESURSE UMANE (RU)	SISTEME ȘI PROCEDURI (SP)	FACILITĂȚI, ECHIPAMENTE, TEHNOLOGII (FET)	NOTE EXPLICATIVE
6.3. Evaluarea performanțelor profesionale ale resurselor umane	4	4	4	<p>RU: Responsabil de asigurarea procesului de Managementul performantei personalului, este primarul și secretarul Consiliului Local.</p> <p>SP: Cadrului regulatoriu privind resursele umane după care se conduce managementul primăriei prevede:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, anexa nr.8, nr. 201 din 11.03.2009, cu modificările ulterioare <p>Evaluarea performanței profesionale personalului se efectuează conform procedurilor stabilite de actele normative. Se face evaluarea performanțelor profesionale conform procedurilor stabilite de cadrul normativ. Raportul de evaluare a performanței personale servește ca justificare la promovarea în gradul următor de calificare.</p> <p>FET: Echipament standard pentru desfășurarea activității.</p>
6.4. Dezvoltarea profesională a resurselor umane	4	4	4	<p>RU: Responsabil de asigurarea procesului de Instruire personalului, este primarul și secretarul Consiliului Local.</p> <p>SP: Cadrului regulatoriu privind resursele umane după care se conduce managementul primăriei prevede:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, anexa nr.10, nr. 201 din 11.03.2009, cu modificările ulterioare <p>Instruirea specialiștilor este planificată semestrial. Este nevoie de mai multe instruirii, inclusiv în domeniul implementării Codului administrativ, integrității instituționale și personale, Codului de conduită a funcționarilor publici. Este necesară instruirea consilierilor, care de cele mai dese ori nu au cunoștințe suficiente în domeniul organizării și funcționării autorităților locale. Personalul a beneficiat de instruirii în domeniul protecției datelor personale.</p> <p>Există planul anual de dezvoltare profesională. Instruirile angajaților pe subiecte, ce țin de domeniile de competență, cum ar fi, evidența contabilă, gestionarea patrimoniului public, particularitățile implementării sistemului unitar de salarizare în sectorul bugetar, creșterea veniturilor locale etc., precum și consultarea specialiștilor din primărie în teritoriu, i-au ajutat să devină mai eficienți și să acorde servicii publice de calitate cetățenilor.</p> <p>FET: Echipament standard pentru desfășurarea activității.</p>